

Coronakrisens påverkan på svenskarnas privatekonomi

Temanummer ur Betalningsindikatorn 2/2020

Under våren 2020 spred sig coronapandemin över världen och förändrade livet och vardagen för oss alla. Utöver stor oro för den egna och andras hälsa, har ekonomin påverkats med bland annat ökade varsel, permitteringar och arbetslöshet som följd. I det här temanumret ur Betalningsindikatorn från maj 2020, ser vi närmare på hur svenskarnas förhållningssätt till sin privatekonomi har påverkats av den här oroliga tiden.

Betalningsindikatorn

Betalningsindikatorn är en regelbunden undersökning om svenskarnas inställning och beteende kopplat till ekonomi, som Lowell genomför tillsammans med analysföretaget Demoskop. Vi startade undersökningen i september 2017 och har sedan dess fått fram mycket intressant fakta och kunskap som vi vill dela med oss av. Därför lanserar vi nu temanummer med data ur Betalningsindikatorn.

Varför är de här frågorna viktiga för oss på Lowell?

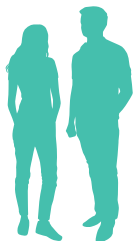
Som ett ledande företag inom kredithantering har vi en central roll för en välfungerande kreditmarknad och därmed även för samhällsekonomin. Att förstå svenska folkets inställning och beteende kopplat till sin privatekonomi är därför viktigt för oss.

För att ta del av kommande temanummer ur Betalningsindikatorn, fyll i formuläret via denna länk: hs.lowell.se/ladda-ner-betalningsindikatorn

I korthet

Känner du dig orolig för...?

Din egen framtida ekonomi

26%
Q4 2019

50%
Q2 2020

Världsekonomin

90%
Q2 2020

Sveriges framtida ekonomi

60%
Q4 2019

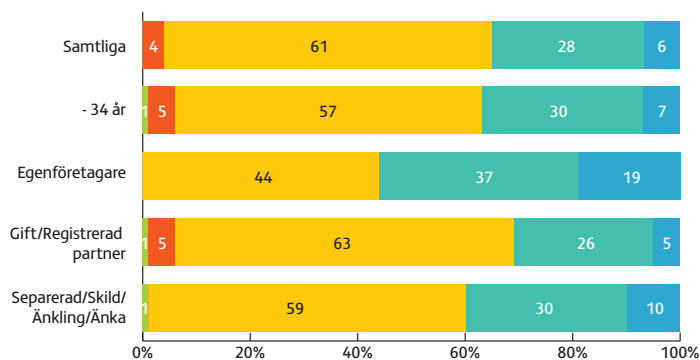
91%
Q2 2020

Känner sig inte oroliga för att förlora jobbet

79%
Q4 2019

66%
Q2 2020

Hur upplever du att coronakrisen har påverkat din ekonomi, totalt sett?

■ Mycket positivt ■ Ganska positivt ■ Ingen påverkan ■ Ganska negativt ■ Mycket negativt

Så har coronakrisen förändrat svenskarnas konsumtionsvanor

18%

har skjutit upp större inköp

36%

har minskat sin konsumtion

24%

har handlat mer än tidigare via nätet

28%

av personer över 65 år har handlat mer över nätet

7%

har handlat som belöning eller tröst

Om undersökningen

Undersökningen genomfördes av analysföretaget Demoskop under oktober 2019 och maj 2020. Resultaten baserar sig på Lowells kontinuerliga undersökning Betalningsindikatorn som etablerades i september 2017 och som genomförs inom ramen för en slumpmässigt rekryterad internetpanel. Den aktuella mätningen baserar sig på 1 535 intervjuer i oktober 2019 och 1528 i maj 2020. Betalningsindikatorn täcker frågor som betalningsförmåga, den upplevda ekonomiska tryggheten och konsumtionsbeteende hos svenska hushåll.

En av tre svenskars privatekonomi har försämrats på grund av coronakrisen

När coronapandemin snabbt spred sig över världen under våren 2020 förändrades livet och vardagen på bara några veckor. Ur ett samhällsekonomiskt perspektiv drabbades de mest utsatta branscherna som hotell, restaurang och handel i ett tidigt skede, och därefter spred sig krisen till fler branscher, med permitteringar, varsel och ökad arbetslöshet som följd. Under maj låg arbetslösheten i Sverige på 8,5 procent, vilket är en ökning med 1,9 procentenheter jämfört med föregående år och Arbetsförmedlingen spår att krisen blir långvarig¹. I det här temanumret ur Betalningsindikatorn, studerar vi närmare hur coronapandemin och krisen som följer i dess spår, påverkar svenskarnas trygghet och förhållningssätt till den egna privatekonomin.

Nio av tio oroar sig för Sveriges ekonomi

Det finns en utbredd oro för Sveriges framtida ekonomi, hela nio av tio (91%) uppger att de känner oro för denna och av dessa personer är det en tredjedel (33%), som svarar att de känner en stor oro, enligt vår senaste undersökning.

Oron för landets ekonomi har ökat dramatiskt jämfört med när frågan ställdes under fjärde kvartalet 2019, innan pandemin var ett faktum. Det var då 60 procent som kände en oro för Sveriges framtida ekonomi, vilket innebär en ökning med hela 30 procentenheter på bara några månader.

Oron för det egna hushållets ekonomi har ökat än mer. Under sista kvartalet 2019 svarade 26 procent att de kände en oro för sin privatekonomi. Nu under coronapandemin är det dubbelt så många – hälften av Sveriges befolkning (50%) svarar att de oroar sig för sin privatekonomi med anledning av coronaviruset.

Egenföretagare i högst grad drabbade av coronakrisen

En tredjedel av samtliga svenskar (34%) upplevde att coronakrisen påverkade deras ekonomi negativt redan i maj. Egenföretagare som grupp är mest utsatta, hela 56 procent upplever att de har påverkats negativt. Hela 19 procent av egenföretagarna, uppger att de till och med påverkats mycket negativt. Den utbredda försämringen av privatekonomin och oron inför framtiden kan ha ett samband med att många hushåll har små marginaler och saknar ekonomisk trygghet i form av en buffert. Så många som vart femte (19%) hushåll har mindre än 2 000 kronor över när de fasta utgifterna är betalda varje månad. Samtidigt har en av sju svenskar (14%), mindre än 5 000 kronor i ett buffertsparande.

Fyra av tio varslade får svårt att betala sina räkningar

I spåren av coronapandemin har oron för att förlora jobbet ökat under våren 2020. När frågan ställdes under fjärde kvartalet

svarede 79 procent att de inte oroar sig för sin framtida anställning under det närmsta året. När frågan ställdes i maj 2020 svarade en lägre andel, 66 procent, att de inte oroar sig för att förlora jobbet. Tryggheten i en säkrad anställning har alltså minskat tydligt (14 procentenheter) på bara några månader.

En förändrad livssituation till följd av varsel eller arbetslöshet har tyvärr blivit verklighet för många svenskar under våren 2020. Hälften (49%) av de som är varslade eller uppsagda svarar att de har dragit ned på sin konsumtion och en av fyra (25%) har skjtit fram större inköp. Var tredje (36%) varslade eller uppsagda, uppger att det är troligt att de inte kommer kunna betala sina fakturor inom de närmaste tre månaderna för att de inte har tillräckligt med pengar. En oroande hög andel som visar på att beredskapen för sämre tider är låg.

Ökning av antalet som handlar på nätet men minskad konsumtion

När coronapandemin kom till Sverige och allt fler började stanna hemma enligt myndigheternas råd, påverkades också vårt sätt att konsumera. En av fyra (24%) svarar att de har handlat mer via nätet än tidigare. Störst ökning av nätshopping har skett i åldersgruppen 65 och äldre där många är i riskgruppen. Här är det 28 procent av de svarande som handlat mer över nätet än tidigare, till följd av coronakrisen.

Samtidigt som fler gör sina inköp över nätet är det fyra av tio (36%) som uppger att de har minskat sin konsumtion över lag och en av fem (18%) säger sig ha skjtit upp större inköp. En mindre grupp (7%) säger att de har handlat som belöning eller tröst under coronapandemin.

¹ <https://arbetsformedlingen.se/om-oss/press/pressmeddelanden?id=744D87365A26C5FC>